

Samenvatting

Het college heeft besloten afwijzend te reageren op een verzoek van een aantal bewoners van de Kanunnikencour om dit nabij het Vrijthof gelegen straatje te onttrekken aan de openbaarheid in de zin van de Wegenwet. Deze bewoners ervaren diverse vormen van overlast zoals geluidsoverlast, het dumpen van afval en het aanbrengen van graffiti. In verband daarmee willen de verzoekende bewoners aan beide zijden van de Kanunnikencour hekwerken en poorten plaatsen om tot afsluiting te kunnen overgaan in de avond- en nachtperiode en tijdens evenementen. Het collegebesluit is gebaseerd op een belangenafweging die mede tot stand is gekomen na een uitgevoerde draagvlakverkenning.

Beslispunten

Conform concept-besluit het verzoek van een aantal bewoners tot onttrekking aan de openbaarheid van de Kannunikencour zoals bedoeld in de Wegenwet, af te wijzen.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 28 november 2023:

Conform.

1. Aanleiding

Wij hebben begin dit jaar een verzoek gekregen van een aantal bewoners van de Kanunnikencour om deze straat aan de openbaarheid te onttrekken. Deze bewoners geven aan dat men tijdens evenementen op het Vrijthof maar ook s'avonds en s'nachts diverse vormen van overlast ondervindt zoals geluidsoverlast, het dumpen van afval, het aanbrengen van graffiti e.d. Om dat tegen te gaan wil men aan beide zijden van de Kanunnikencour (H. van Veldekeplein respectievelijk Papenstraat-Bouillonstraat) hekwerken met poorten plaatsen zodat de straat dan niet toegankelijk is voor het publiek.

Naar aanleiding van dit verzoek meldden zich ook een aantal andere bewoners van de Kanunnikencour die verklaarden tegen dergelijke maatregelen te zijn. Volgens hen is het inherent aan het wonen in de binnenstad dat er een zekere mate van overlast optreedt. Zij gaven verder aan tevreden te zijn met de maatregelen die de gemeente op dit moment neemt tijdens carnaval¹.

N.a.v. deze signalen is na overleg met beide partijen een draagvlakonderzoek gestart en zijn de eigenaren/bewoners van alle 27 adressen die zijn gelegen aan de Kanunnikencour aangeschreven. In die d.d. 15 februari 2023 verzonden brief is aangegeven wat het verzoek inhoudt, aan welke voorwaarden zou moeten worden voldaan en hoe een eventuele vervolprocedure eruitziet. Aan de bewoners is gevraagd om daarop inhoudelijk te reageren.

2. Context

De Kanunnikencour is een intensief bebouwd gebied en bevat 27 adressen, overwegend appartementen en een beperkt aantal stadswoningen. De Kanunnikencour is de verbinding tussen het Hendrik van Veldekeplein (naast de St. Jan, direct achter het Vrijthof) en de daarachterliggende Papenstraat die over gaat in de Bouillonstraat. Er zijn ter plekke een drietal VvE's, te weten de VvE H. van Veldekeplein (6 adressen op de nrs 2 en 4), de VvE Papenstraat (19 adressen op de nrs 5 t/m 10) en de overkoepelende VvE Hendrik van Veldekeplein-Papenstraat. Verder is er nog een 4^e "zelfstandige" VVE, te weten de VvE Kanunnikencour 1a en 1b (2 adressen).

De straat Kanunnikencour wordt onderhouden door de gemeente en in de destijds opgestelde splitsingsacte is aan de gemeente een eeuwigdurend en niet opzegbaar recht van opstal verleend voor het hebben en (onder)houden van de bovenzijde van de weg (klinkers) met toebehoren.

In die acte staat verder nog dat de gemeente aan de weg een "*openbare bestemming*" geeft "*rekening houdende met de bestemming van de appartementsrechten*".

¹ Tijdens carnaval sluit de gemeente de Kanunnikencour af met bouwhekken aan de zijde van het H. van Veldekeplein. Afgelopen jaar is gekozen voor een afsluiting met hekwerken aan beide zijden van de Kanunnikencour.

De door de gemeente op 15 februari j.l. gestuurde brief m.b.t. de draagvlakverkenning heeft geleid tot ca 20 positieve reacties. Er zijn tenminste 4 adressen die negatief hebben gereageerd op het draagvlakonderzoek.

De uitingen van de voorstanders zijn van ondersteunende aard maar er wordt niet gereageerd op de door de gemeente beschreven voorwaarden, waarschijnlijk ook omdat zij al zijn benaderd met verzoek te reageren vóórdat de gemeente de verkennende draagvlakbrief op 15 februari had verzonden. De tegenstanders geven aan zich te verzetten tegen een mogelijk besluit tot onttrekking aan de openbaarheid en kondigen aan daartegen juridische actie te zullen ondernemen.

Omdat er twijfels waren m.b.t. het draagvlak bij de voorstanders is aan de vertegenwoordiger van voorstanders expliciet gevraagd naar meer inhoudelijke reacties, gericht op de gestelde voorwaarden in onze brief van 15 februari 2023. In die brief wordt o.a. melding gemaakt dat het plaatsen van de poorten voor rekening komt van de eigenaren/bewoners en dus (aanzienlijke) kosten met zich zal meebrengen en dat –bij positieve besluitvorming over onttrekking- hiervoor vergunningen moeten worden aangevraagd die worden getoetst door de welstands- en monumentencommissie. Ook zullen er afspraken moeten worden gemaakt met de gemeente over openings- en sluitingstijden, sleutelbeheer, de bereikbaarheid voor hulpdiensten en andere derden e.d. Hier is destijds (april 2023) afwijzend op gereageerd omdat de gemeente al ruim voldoende informatie zou hebben om een positief besluit tot onttrekking te kunnen nemen aldus een van de initiatiefnemers. Een ambtelijk verzoek om samen aan tafel te gaan met voor- en tegenstanders om het draagvlak verder te verkennen werd afgewezen. De tegenstanders waren hiertoe, althans in tweede instantie, wél bereid. Op basis hiervan hebben wij bij brief van 13 juli 2023 betrokkenen bericht geen heil te zien in het nemen van verdere stappen om te komen tot een besluit tot onttrekking aan de openbaarheid. Die brief is in afschrift verzonden naar alle 27 adressen van de Kanunnikencour.

Tegen deze achtergrond is vervolgens door een van de initiatiefnemers gevraagd om een bestuurlijk overleg over de ontstane situatie. Daarmee is ingestemd en dit overleg heeft plaatsgevonden op 22 september 2023 waarbij de voorstanders werden vertegenwoordigd door 4 personen en de tegenstanders door een advocaat. Voorafgaande aan dat overleg hebben wij meermaals aangegeven dat wij het voor het welslagen van het verzoek tot onttrekking erg belangrijk vinden dat voor- en tegenstanders proberen er gezamenlijk uit te komen. Er is immers binnen één van 4 betrokken VvE's een meerderheid die tegen is wat op zijn minst complicerend werkt.

Dit overleg heeft géén nieuwe gezichtspunten opgeleverd in termen van samenwerking tussen de bewoners. Wel zijn de posities van initiatiefnemers en tegenstanders verder verhelderd omdat er over en weer argumenten zijn genoemd die volgens betrokkenen pleiten vóór het nemen van een onttrekkingsbesluit of juist niet.

3. Gewenste situatie

Op grond van jurisprudentie is een besluit tot onttrekking van een weg aan de openbaarheid een discretionaire bevoegdheid van het gemeentebestuur waarbij veel beleidsvrijheid bestaat. In het algemeen is de lijn dat zwaarwegende belangen onttrekking aan de openbaarheid (eerder) rechtvaardigen. De voorstanders van onttrekking geven aan dat de overlast (geluidoverlast, dumpen afval, aanbrengen graffiti etc.) zodanig groot is dat de Kanunnikencour ten minste s'avonds en s'nachts moet worden afgesloten én tijdens een aantal evenementen. Blijkens jurisprudentie wordt overlast over het algemeen niet gezien als een erg zwaarwegend belang als dat wordt afgewogen tegen het algemene belang dat is gediend bij openbare toegankelijkheid. Daarbij kan ook overwogen worden dat het stedenbouwkundig concept van het gebied (zgn. Staarlocatie, ontworpen door de Luikse architect Charles Vandenhove) als een grote winst werd gezien door de destijds ontstane openbare doorloopbare ruimte in hartje binnenstad. Het (deels) onttrekken van die ruimte en het laten ontstaan van een "gated community" staat daar haaks op. Geconstateerd wordt dat deze doorloopbare ruimte ook actueel nu aanwezig is en functioneert.

In het kader van de onttrekking heeft de gemeente altijd het standpunt ingenomen veel waarde te hechten aan draagvlak binnen de groep van bewoners en eigenaren van de Kanunnikencour. Dat is meermaals aangegeven maar geconstateerd kan worden dat het ontbreken van het draagvlak (inmiddels) een heel belangrijk argument is om niet over te gaan tot onttrekking aan de openbaarheid. De initiatiefnemers stellen weliswaar dat er een grote hoeveelheid ondersteuningsverklaringen is maar die hebben weinig waarde en diepgang tegen de achtergrond van de vraagstelling en de door ons in dat kader afgegeven signalen. Het is van groot belang dat er draagvlak is bij zowel de bewoners als de VvE's.

In dit verband is het relevant te vermelden dat in de onderliggende splitsingsacte een eeuwigdurend en niet opzegbaar opstalrecht is geregeld t.b.v. de gemeente zodat er onderhoud kan verricht. Verder bepaalt de acte dat het middenterrein een openbare bestemming moet hebben waarbij "*rekening moet worden gehouden met de bestemming van de appartementsrechten*". Wij leiden hieruit af dat wijzigingen van het "openbaarheidsregime" niet uitgesloten zijn maar een wijziging veronderstelt wél toestemming c.q. besluitvorming door alle eigenaren. Nu een aantal bewoners aangeven niet achter hekken en poorten te willen verdwijnen werkt dit natuurlijk complicerend, temeer nu daarmee ook een van de VvE's tegen is.

De initiatiefnemer stelt dat hij de overkoepelende VvE rechtmatig vertegenwoordigt in zijn verzoek tot onttrekking aan de openbaarheid, evenwel wij zijn van mening dat dit niet het geval is. Het kan wel voorkomen dat een lid van een VvE verkennende of informatieve gesprekken voert met de gemeente of andere partijen maar dat betekent nog niet dat daarmee die VvE rechtmatig wordt vertegenwoordigd.

Het in verband daarmee aan de gemeente overlegde document ondersteunt die stelling zeker niet, integendeel. Vandaar dat wij van mening zijn dat er alleen een verzoek ligt tot onttrekking afkomstig van een tweetal natuurlijke personen. Er liggen geen rechtsgeldige verzoeken van de betrokken VvE's.

Tegen deze achtergrond wordt op grond van artikel 9 Wegenwet voorgesteld te besluiten niet over te gaan tot onttrekking aan de openbaarheid. Korthedshalve wordt verwezen naar concept-besluit waarin bovenstaande overwegingen verder zijn uitgewerkt om het weigeringsbesluit goed gemotiveerd te onderbouwen.

De Wegenwet kent de bevoegdheid tot onttrekking aan de openbaarheid overigens toe aan de gemeenteraad maar deze bevoegdheid is bij raadsbesluit van 14 mei 2019 door de raad aan het college van burgemeester en wethouders gedelegeerd.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

N.v.t.

5. Effect op de openbare ruimte

Het voorgestelde besluit leidt tot geen enkele wijziging in de openbare ruimte.

6. Personeel en organisatie

N.v.t.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

N.v.t.

8. Financiën

N.v.t.

9. Aanbestedingen

N.v.t.

10. Participatie tot heden

Als beschreven is er reeds een heel traject doorlopen met de bewoners van de Kanunnikencour. Alle adressen zijn daarbij aangeschreven en er hebben gesprekken plaatsgevonden, ambtelijk en bestuurlijk, met diverse bewoners van alle betrokken VvE's.

11. Voorstel

Conform concept-besluit het verzoek van een aantal bewoners tot onttrekking aan de openbaarheid van de Kannunikencour zoals bedoeld in de Wegenwet, af te wijzen.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Het besluit zal worden verzonden aan beide initiatiefnemers/verzoekers. Gelet op het doorlopen draagvlakonderzoek zal dit besluit tevens in afschrift worden gestuurd t.a.v. alle eigenaren/bewoners van de overige adressen op de Kanunnikencour. Tevens zal het besluit worden gepubliceerd op de gebruikelijke wijze via de dienst Officiële publicaties van de overheid (overheid.nl). Op grond van artikel 11 lid 3 van de Wegenwet staat tegen deze beslissing voor verzoeker beroep open op Gedeputeerde Staten waarna er nog eventueel tegen kan worden opgekomen bij de rechtbank en hoger beroep bij de Raad van State. Voor wat betreft de overige belanghebbenden staat vooralsnog geen beroepsgang bij Gedeputeerde Staten of een administratieve rechter open. Dat is voor derdenbelanghebbenden pas het geval indien de beroepstermijn ongebruikt verstreken is óf nadat Gedeputeerde Staten van Limburg ter zake een besluit hebben genomen.